

Національне відродження Наддніпрянської України

Фаренник Артем 9-Б

09.11.2020

- У XIX ст. культурні процеси в Україні відбувалися в умовах захоплюючого, різноманітного і широкого розквіту нових ідей і зростання на їх основі національної свідомості.
- Основними чинниками українського відродження XIX ст. були ідеї Просвітительства та Великої французької революції, німецький романтизм та ідеї слов'янського відродження, пам'ять про минуле України. Саме в цей час почало формуватися нове поняття спільності, яке спиралось на спільність мови та культури. Дедалі більше людей сприймає ідею про те, що носієм суверенітету є народ, водночас посилився інтерес до його мови, історичного минулого, побуту, звичаїв, традицій. З цього й починається процес творення національної свідомості.

**Маркевич Яків
Андрійович**

- Яків Андрійович Маркович (17 жовтня 1696, Прилуки, Гетьманщина — 20 листопада 1770, Гетьманщина) — український письменник-мемуарист, державний діяч Гетьманщини, син Андрія Марковича. Один з найосвіченіших людей свого часу.
- Найвизначнішим твором Якова Марковича є його «Діяріуш», що охоплює 1717–1767 роки й містить матеріал для політичної, соціально-економічної й культурно-побутової історії гетьманщини.

- Перу Якова Марковича належать переклади з латинської мови, прозові твори й вірші за мотивами псалмів та «слів» Іоана Золотоуста, інших батьків церкви. Яків залишив також «Генеалогические заметки» та «Діаріуш» (охоплює період з 1717-го по 1764 роки), що містять відомості про політичну, соціально-економічну та культурно-побутову історію України за часів Гетьманщини.
- В спадщину Якову Андрійовичу дісталася Полуботкова «Хроніка» — літопис подій в Україні. Яків узявся її продовжувати. А потім аж до 1767 року вів і власний щоденник. Події, описані ним у Ромнах, Глухові, Сварковому — десять великих томів — становлять неоціненний матеріал для дослідників історії не лише Сумщини, а й усієї України.
- На основі зібраного матеріалу Яків Маркович (1776— 1804) почав складати енциклопедію українознавства. Встиг видати лише перший том під назвою «Записки про Малоросію, її жителів та виробництва» (1798), в якій містяться короткий огляд географії та етнографії України.
- Спроби видати щоденники Марковича робилися тричі: О. Маркевичем, О. Лазаревським та В. Модзалевським. Однак значна частина так і залишилась неопублікованою (як, до речі, й переважна більшість творів Якова Андрійовича). Деякі рукописи цього талановитого письменника й перекладача вже втрачено.